

УДК 332.1:005.8

DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2025-15-19>**Бондаренко В.М.**

кандидатка економічних наук,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту,
заступник декана факультету історії та міжнародних відносин,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9736-7789>

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ДРАЙВЕР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ

У статті досліджено роль управління проектами як ключового інструменту забезпечення сталого розвитку регіонів в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій та післякризового відновлення економіки. Проаналізовано сутність сталого розвитку регіонів та визначено ключові виклики його реалізації, зокрема обмеженість ресурсів, інституційну слабкість, нерівномірність розвитку територій і недостатню координацію між стейкхолдерами. Доведено, що застосування інструментів проектного менеджменту, таких як планування, бюджетування, моніторинг, оцінка ефективності та управління ризиками, дозволяє підвищити результативність управлінських рішень, забезпечити прозорість використання ресурсів і адаптивність до змін зовнішнього середовища. Особливу увагу приділено ролі проектного підходу у стимулюванні інноваційного розвитку, підтримці підприємництва, формуванні кластерних структур та реалізації інфраструктурних ініціатив. Визначено значення управління проектами у процесах післякризового відновлення регіонів, де воно забезпечує системність, пріоритизацію та координацію відновлювальних заходів. Підкреслено важливість інтеграції екологічних і соціальних аспектів у процес реалізації проектів відповідно до принципів сталого розвитку. Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: аналіз і синтез - для узагальнення теоретичних підходів до сталого розвитку та управління проектами; системний підхід - для розгляду регіону як комплексної соціально-економічної системи; порівняльний аналіз - для оцінки сучасних підходів до управління розвитком; а також метод узагальнення - для формулювання висновків і практичних рекомендацій. У результаті дослідження доведено, що управління проектами є ефективним інструментом підвищення конкурентоспроможності регіонів та забезпечення їх довгострокового сталого розвитку. Обґрунтовано необхідність подальшого вдосконалення практичних механізмів оцінки ефективності проектного підходу та адаптації міжнародних стандартів до умов розвитку регіонів України.

Ключові слова: сталий розвиток регіонів, управління проектами, регіональна економіка, проектний підхід, інноваційний розвиток, післякризове відновлення, ефективність управління, ресурси, ризики.

Bondarenko Viktoriia

State University "Uzhhorod National University"

PROJECT MANAGEMENT AS A KEY DRIVER OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF REGIONAL ECONOMY

The article examines the role of project management as a key tool for ensuring sustainable development of regions in the context of modern socio-economic transformations and post-crisis economic recovery. The essence of sustainable development of regions is analyzed and key challenges to its implementation are identified, in particular, limited resources, institutional weakness, uneven development of territories and insufficient coordination between stakeholders. It is proven that the use of project management tools, such as planning, budgeting, monitoring, performance assessment and risk management, allows increasing the effectiveness of management decisions, ensuring transparency in the use of resources and adaptability to changes in the external environment. Particular attention is paid to the role of the project approach in stimulating innovative development, supporting entrepreneurship, forming cluster structures and implementing infrastructure initiatives. The importance of project management in the processes of post-crisis recovery of regions is determined, where it ensures systematicity, prioritization and coordination of recovery measures. The importance of integrating environmental and social aspects into the process of project implementation in accordance with the principles of sustainable development is emphasized. The methodological basis of the study includes general scientific and specialized methods, namely: analysis and synthesis for summarizing theoretical approaches to sustainable development and project management; a systems approach for considering the region as a complex socio-economic system; comparative analysis for evaluating modern development management approaches; and generalization for formulating conclusions and practical recommendations. The study proves that project management is an effective tool for increasing the competitiveness of regions and ensuring their long-term sustainable development. The need for further improvement of practical mechanisms for assessing the effectiveness of the project approach and adapting international standards to the conditions of development of the regions of Ukraine is substantiated.

Keywords: sustainable development of regions, project management, regional economy, project approach, innovative development, post-crisis recovery, management efficiency, resources, risks.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізаційних трансформацій, посилення міжрегіональної конкуренції та необхідності відновлення економік після кризових потрясінь особливої актуальності набуває пошук ефективних інструментів забезпечення сталого розвитку регіонів. Одним із таких інструментів виступає управління проектами, яке дедалі частіше розглядається не лише як прикладна управлінська технологія, а як системоутворюючий механізм реалізації стратегічних цілей регіональної політики. Поєднання принципів проектного менеджменту з концепцією сталого розвитку дозволяє забезпечити узгодженість економічних, соціальних та екологічних пріоритетів у процесі територіального розвитку, підвищуючи ефективність використання ресурсів та результативність управлінських рішень.

Сутність сталого розвитку регіонів полягає у досягненні збалансованого зростання, яке передбачає гармонізацію економічної ефективності, соціальної справедливості та екологічної безпеки. Водночас реалізація цієї концепції на практиці стикається з низкою викликів, серед яких обмеженість фінансових ресурсів, інституційна слабкість, нерівномірність розвитку територій та недостатня координація між зацікавленими сторонами. У цьому контексті управління проектами виступає як універсальний інструмент, що дозволяє структурувати процес досягнення цілей, забезпечити прозорість, контрольованість та адаптивність управлінських процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В наукових дослідженнях питання поєднання управління проектами та сталого розвитку регіонів активно досліджується в контексті децентралізації, відновлення економіки та інтеграції до європейського простору. Т. Панчишин, М. Вдовин досліджують базові компоненти сталого розвитку регіонів у контексті суспільно-політичних викликів сучасності [1]. Значний внесок у розвиток проектно-орієнтованого підходу до управління регіональними проектами здійснили Н. Мірко [2], С. Клецов [3], П. Корельюк і П. Роздобудько [4].

В дослідженні І. Мартиняка і І. Бакушевич [5] аналізують інституційні та економічні фактори розвитку територій. Вони наголошують на необхідності впровадження інноваційних управлінських підходів, серед яких проектний підхід розглядається як ефективний інструмент реалізації регіональної політики.

Островський І., Стадник Г. [6] обґрунтовують концепцію проектно-орієнтованого управління розвитком, яка передбачає використання програм і портфелів проектів для досягнення стратегічних цілей регіонів. Значна увага приділяється адаптації міжнародних стандартів до умов української економіки.

Аналіз останніх досліджень свідчить про формування стійкого наукового напрямку, що поєднує управління проектами та сталий регіональний розвиток. Водночас, попри значну кількість теоретичних напрацювань, потребують подальшого дослідження питання практичних механізмів оцінки ефективності проектного підходу у досягненні цілей сталого розвитку.

Мета статті. Метою даної статті є дослідження ролі управління проектами як інструменту забезпечення сталого розвитку регіонів та обґрунтування напрямів підвищення ефективності його застосування у процесі реалізації регіональної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проектний підхід до управління регіональним розвитком передбачає декомпозицію стратегічних цілей на конкретні ініціативи, які мають чітко визначені терміни, ресурси, результати та показники ефективності. Такий підхід дозволяє перейти від декларативного планування до практичної реалізації стратегій, забезпечуючи їхню прив'язку до реальних потреб територій та можливостей їх фінансування. Водночас проектний менеджмент сприяє залученню різних стейкхолдерів, включаючи органи влади, бізнес, громадські організації та місцеві громади, що відповідає принципам інклюзивності та партнерства, закладеним у концепції сталого розвитку.

Однією з ключових переваг використання управління проектами у контексті регіонального розвитку є можливість забезпечення ефективного, цільового та прозорого розподілу обмежених ресурсів, що особливо актуально в умовах фінансової нестабільності, структурних диспропорцій економіки та зростання потреб територіальних громад. У традиційних підходах до управління регіональним розвитком нерідко спостерігається фрагментарність фінансування, дублювання функцій та недостатня узгодженість між різними програмами і ініціативами. Натомість проектний підхід дозволяє систематизувати процес розподілу ресурсів через чітке визначення пріоритетів, формування портфелів проектів та їх прив'язку до стратегічних цілей розвитку регіону.

Застосування інструментів планування в межах проектного менеджменту передбачає деталізацію цілей до рівня конкретних завдань, визначення необхідних ресурсів, часових рамок і очікуваних результатів. Це дозволяє уникнути неефективного використання коштів і забезпечити їх спрямування на найбільш пріоритетні напрями розвитку, такі як модернізація інфраструктури, підтримка малого і середнього бізнесу, розвиток людського капіталу чи екологічні ініціативи. Особливої ваги набуває середньо- та довгострокове планування, яке забезпечує узгодженість між поточними проектами та стратегічними документами регіонального розвитку.

Бюджетування в рамках проектного підходу відрізняється більшою гнучкістю та обґрунтованістю, оскільки передбачає формування кошторисів для кожного окремого проекту з урахуванням його специфіки, ризиків та очікуваної віддачі [7]. Це дає змогу підвищити ефективність використання бюджетних коштів, а також створює передумови для залучення додаткових фінансових ресурсів, зокрема інвестицій приватного сектору, міжнародної технічної допомоги та грантових програм. Важливим аспектом є також можливість здійснення постійного фінансового контролю, що забезпечується через регулярний моніторинг витрат і порівняння їх із запланованими показниками.

Не менш важливим є застосування систем моніторингу та оцінки, які дозволяють відстежувати хід реалізації проектів у режимі реального часу, своєчасно виявляти відхилення від плану та приймати коригувальні управлінські рішення. Такий підхід сприяє підвищенню рівня підзвітності органів влади, забезпечує прозорість використання ресурсів і формує довіру з боку громадськості та інвесторів [8]. Крім того, накопичення даних про реалізацію проектів створює інфор-

маційну базу для подальшого вдосконалення управлінських практик і прийняття більш обґрунтованих рішень у майбутньому.

Складовою ефективного розподілу ресурсів є також управління людським капіталом, яке в межах проектного підходу передбачає чітке визначення ролей і відповідальності учасників проекту, формування компетентних команд та оптимальний розподіл трудових ресурсів. Це дозволяє підвищити продуктивність праці, зменшити ризик дублювання функцій і забезпечити досягнення поставлених цілей у встановлені терміни.

Окрему увагу слід приділити можливостям проектного менеджменту щодо мінімізації ризиків, які є невід'ємною складовою реалізації регіональних ініціатив. У складному та динамічному середовищі, де регіони стикаються з економічними, політичними та соціальними викликами, ризики можуть суттєво впливати на результати проектів. Проектний підхід передбачає системну роботу з ризиками, що включає їх ідентифікацію, якісний та кількісний аналіз, пріоритетизацію та розробку заходів реагування (таблиця 1).

Ідентифікація ризиків дозволяє виявити потенційні загрози ще на ранніх етапах реалізації проекту, що дає можливість своєчасно підготуватися до їх виникнення. Аналіз ризиків, у свою чергу, сприяє визначенню ймовірності їх настання та можливих наслідків, що є основою для прийняття управлінських рішень. Розробка заходів реагування включає як превентивні дії, спрямовані на запобігання ризикам, так і коригувальні заходи, які застосовуються у разі їх реалізації. Завдяки цьому управління проектами дозволяє не лише зменшити негативний вплив ризиків, але й підвищити загальну стійкість регіональних систем до зовнішніх і внутрішніх викликів. У підсумку це сприяє більш ефективному досягненню цілей сталого розвитку, забезпечуючи баланс між економічною ефективністю, соціальною відповідальністю та екологічною безпекою.

Економічний аспект сталого розвитку регіонів визначається передусім здатністю території до системного впровадження інновацій, модернізації виробничої бази та формування довгострокових конкурентних переваг. У сучасних умовах глобальної конкуренції саме інноваційна активність стає ключовим чинником економічного зростання, оскільки забезпечує підвищення продуктивності праці, зниження витрат виробництва та створення продукції з водночас ефектив-

ність інноваційного розвитку значною мірою залежить від наявності дієвих управлінських механізмів, здатних забезпечити координацію ресурсів, узгодження інтересів стейкхолдерів та досягнення стратегічних цілей регіонального розвитку.

У цьому контексті управління проектами виступає одним із найбільш результативних інструментів реалізації економічного потенціалу регіонів. Проектний підхід дозволяє структурувати інноваційні ініціативи, визначати чіткі цілі, терміни, бюджет та відповідальних виконавців, що підвищує прозорість і керованість процесів розвитку. Особливо важливим є його застосування у сфері стимулювання підприємницької активності, адже реалізація проектів, орієнтованих на підтримку малого та середнього бізнесу, сприяє диверсифікації економіки регіону та зменшенню залежності від традиційних галузей.

Значну роль проектне управління відіграє у формуванні та розвитку кластерних моделей економіки. Кластери як форма територіальної організації господарської діяльності забезпечують концентрацію підприємств, наукових установ та органів влади в межах певної галузі, що створює умови для синергії, обміну знаннями та технологічними інноваціями. Завдяки проектному підходу стає можливим ефективне планування кластерних ініціатив, визначення етапів їх реалізації, залучення інвестиційних ресурсів та моніторинг результативності.

Окремої уваги потребують індустріальні парки як інструмент просторового розвитку економіки регіонів. Їх створення та функціонування передбачає комплексне проектне управління, яке охоплює підготовку інфраструктури, залучення резидентів, формування сприятливого інвестиційного середовища та забезпечення адміністративної підтримки. Реалізація таких проектів сприяє не лише зростанню обсягів виробництва, але й створенню нових робочих місць, підвищенню рівня зайнятості населення та збільшенню податкових надходжень до місцевих бюджетів. Модель ролі управління проектами у забезпеченні інноваційного та структурного розвитку економіки регіону наведена на рис.1. Таким чином, управління проектами є важливим інструментом забезпечення економічної складової сталого розвитку регіонів, оскільки дозволяє ефективно інтегрувати інноваційні підходи, сприяти розвитку підприємництва та формувати сучасні моделі територіальної організації економіки. Його застосування забез-

Таблиця 1

Етапи управління ризиками в проектному менеджменті

Етап управління ризиками	Зміст	Значення для проекту
Ідентифікація ризиків	Виявлення потенційних загроз на ранніх етапах реалізації проекту.	Дозволяє завчасно підготуватися до можливих негативних подій та зменшити невизначеність.
Якісний аналіз ризиків	Оцінювання характеру ризиків та їх можливих наслідків.	Допомагає визначити пріоритетні ризики для подальшого управління.
Кількісний аналіз ризиків	Визначення ймовірності настання ризиків та ступеня їх впливу у числовому вимірі.	Забезпечує основу для обґрунтованих управлінських рішень.
Пріоритетизація ризиків	Ранжування ризиків за рівнем їх критичності для проекту.	Дає змогу зосередити ресурси на найбільш небезпечних ризиках.
Розробка заходів реагування	Формування превентивних та коригувальних дій для мінімізації наслідків ризиків.	Знижує негативний вплив ризиків на результати реалізації проекту.

Джерело: розроблено автором

печує не лише підвищення ефективності використання ресурсів, але й створює передумови для довгострокового та збалансованого розвитку регіональних економічних систем.

У контексті післякризового відновлення економіки регіонів, особливо в умовах воєнних дій, руйнування інфраструктури, демографічних втрат і загострення соціально-економічних дисбалансів, управління проектами набуває системоутворюючого значення. Його роль виходить за межі традиційного інструменту реалізації окремих ініціатив і трансформується у комплексний механізм координації відновлювальних процесів на регіональному та національному рівнях [9]. У таких умовах проектний підхід дозволяє структурувати відновлення як послідовність взаємопов'язаних заходів, спрямованих на досягнення вимірюваних результатів у визначені терміни та за обмежених ресурсів, що є критично важливим у період нестабільності.

Особливої ваги набуває здатність проектного менеджменту забезпечувати ефективний розподіл ресурсів між конкуруючими потребами регіонів. Після кризових потрясінь виникає одночасна необхідність у відновленні житлового фонду, транспортної та енергетичної інфраструктури, об'єктів соціальної сфери, а також у підтримці малого та середнього бізнесу, який формує основу локальної економіки [10]. Саме інструменти управління проектами, такі як планування, бюджетування, управління ризиками, моніторинг і оцінювання результатів дають змогу забезпечити пріоритизацію завдань, уникнути дублювання зусиль та підвищити прозорість використання фінансових і матеріальних ресурсів.

Важливим аспектом є також адаптивність проектного підходу до високого рівня невизначеності, що характерний для післякризових умов. У процесі відновлення часто змінюються зовнішні фактори: безпекова ситуація, доступність фінансування, міграційні потоки населення, стан ринку праці. У цьому контексті застосування гнучких методологій управління проектами дозволяє оперативно коригувати цілі, етапи реалі-

зації та інструменти досягнення результатів, забезпечуючи при цьому збереження стратегічної спрямованості відновлення.

Окремо слід підкреслити значення управління проектами для координації дій між різними стейкхолдерами, включаючи органи державної влади, органи місцевого самоврядування, міжнародні організації, інвесторів та громадські інституції. Ефективна комунікація між цими учасниками є ключовою умовою успішної реалізації відновлювальних програм, оскільки дозволяє узгоджувати інтереси, забезпечувати залучення додаткових ресурсів та підвищувати рівень довіри до управлінських рішень [11]. Таким чином, проектний менеджмент виступає не лише технічним інструментом, але й платформою для партнерської взаємодії.

У стратегічному вимірі важливо забезпечити узгодженість короткострокових відновлювальних заходів із довгостроковими цілями сталого розвитку регіонів. Йдеться про інтеграцію принципів економічної ефективності, соціальної інклюзивності та екологічної безпеки у процес планування та реалізації проектів. Відновлення не повинно обмежуватися лише відбудовою зруйнованого, а має створювати передумови для модернізації економічної структури регіонів, впровадження інноваційних технологій, розвитку «зеленої» економіки та підвищення конкурентоспроможності територій.

Таким чином, управління проектами в умовах післякризового відновлення виступає ключовим інструментом забезпечення ефективності, системності та стратегічної спрямованості регіонального розвитку. Воно дозволяє поєднати оперативне реагування на виклики з формуванням довгострокових траєкторій зростання, забезпечуючи не лише відновлення втраченого потенціалу, але й створення нових можливостей для сталого розвитку економіки регіонів.

У контексті сталого розвитку особливого значення набуває інтеграція екологічних аспектів у процес управління проектами. Це передбачає врахування

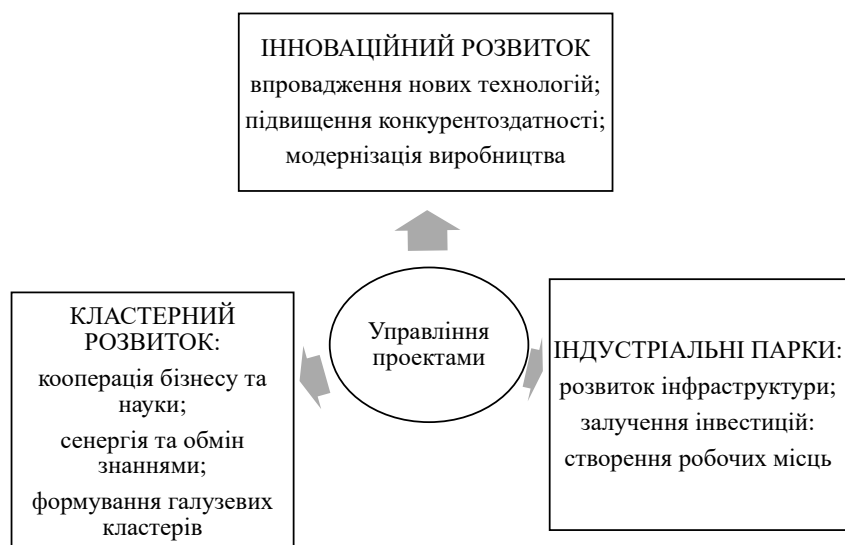

Рис. 1. Модель ролі управління проектами у забезпеченні інноваційного та структурного розвитку економіки регіону

Джерело: розроблено автором

впливу проектів на довкілля на всіх етапах їх життєвого циклу від ініціації до завершення. Застосування екологічних критеріїв оцінки проектів, використання ресурсозберігаючих технологій та впровадження принципів циркулярної економіки дозволяють зменшити негативний вплив на навколишнє середовище та сприяти досягненню довгострокової екологічної стійкості регіонів.

Соціальний вимір сталого розвитку також знаходить своє відображення у проектному підході. Реалізація проектів, спрямованих на розвиток інфраструктури, освіти, охорони здоров'я та соціального захисту, сприяє підвищенню якості життя населення та зменшенню соціальної нерівності. При цьому важливою є участь місцевих громад у процесі прийняття рішень, що забезпечує врахування їхніх потреб та інтересів, а також підвищує рівень соціальної відповідальності та громадянської активності.

Висновки. Управління проектами виступає важливим системоутворюючим інструментом забезпечення сталого розвитку регіонів в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій та післякризового відновлення. Інтеграція принципів проектного менеджменту з концепцією сталого розвитку сприяє узгодженню економічних, соціальних та екологічних цілей, забезпечуючи комплексний і збалансований підхід до управління територіальним розвитком.

Застосування проектного підходу дозволяє підвищити ефективність використання обмежених ресурсів, забезпечити прозорість управлінських процесів, покращити координацію між зацікавленими сторонами та посилити результативність реалізації стратегічних пріоритетів регіонального розвитку. Особливого значення набуває використання інструментів планування, бюджетування, моніторингу та управління ризиками, що забезпечують адаптивність і стійкість регіональних систем до зовнішніх і внутрішніх викликів.

Проектний менеджмент відіграє ключову роль у стимулюванні інноваційного розвитку, підтримці підприємницької активності, формуванні кластерних ініціатив та розвитку інфраструктури, що в сукупності сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіонів. У контексті післякризового відновлення доведено його здатність забезпечувати системність, пріоритизацію та ефективну координацію відновлювальних процесів.

Подальших досліджень потребують питання розробки та впровадження практичних механізмів оцінки ефективності проектного підходу у досягненні цілей сталого розвитку, а також адаптації міжнародних стандартів управління проектами до специфіки регіонального розвитку України. Реалізація цих напрямів сприятиме підвищенню результативності регіональної політики та формуванню передумов для довгострокового сталого розвитку територій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Панчишин Т., Вдовин М. Компоненти сталого розвитку територіальних громад та регіонів в умовах суспільно-політичних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-23>
2. Мірко Н.В. Управління регіональними проектами сталого розвитку як механізм збереження довкілля Чернігівської області. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми*. 2025. № 9. DOI: [10.70651/3083-6018/2025.9.18](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.9.18).
3. Клецов Є. С. Управління проектами регіонального розвитку у контексті потреб повоєнної відбудови. *Журнал «Український журнал прикладної економіки та техніки»*. 2022. № 4. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-4-27>
4. Коренюк П., Роздобудько П. Управління проектами на регіональному рівні. *Development Service Industry Management*. 2024. № 1. С. 242-246. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(35\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(35))
5. Мартиняк І., Бакушев І. Гібридні моделі управління проектами в умовах сталого розвитку та цифрової економіки. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 3(50). С. 21-26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-4>
6. Островський І., Стадник Г. Управління сталим розвитком міст: трансформація підходів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-59>
7. Пашкевич М. С. Стратегічна інтеграція практик обліку та бюджетування у проектний цикл державно-приватного партнерства. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. № 2. С. 149-159. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.149>
8. Рогоза М.С., Петрова І.П. Сталий розвиток на рівні промислових районів: проектний підхід стратегування. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 49-56. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).49-56](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).49-56)
9. Семенюк І., Іванченко Г., Веслова Я. Стратегічний розвиток громад в умовах подолання воєнних викликів: проектний підхід. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-5>
10. Биченков О. Повоєнна реінтеграція економічних суб'єктів в Україні: організаційно-економічні напрямки та плани відновлення. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 32. С. 27-31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/32.4>
11. Паращин Р. Ю. (2024). Сталий соціально-економічний розвиток регіонів: управлінський потенціал місцевого самоврядування у досягненні цілей сталого розвитку. *Ефективність державного управління*. 2024. № 3(80/81). С. 87-93. DOI: <https://doi.org/10.36930/508012>

References:

1. Panchyshyn, T., & Vdovyn, M. (2023). Komponenty staloho rozvytku terytorialnykh hromad ta rehioniv v umovakh suspilno-politychnykh vyklykiv [Components of sustainable development of territorial communities and regions under socio-political challenges]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (50). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-23> [in Ukrainian].
2. Mirko, N. V. (2025). Upravlinnia rehionalnymy proektamy staloho rozvytku yak mekhanizm zberezhenia dovkillia Chernihivskoi oblasti [Management of regional sustainable development projects as a mechanism for environmental preservation of Chernihiv region]. *Sotsialnyi rozvytok: ekonomiko-pravovi problemy*, (9). DOI: <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.9.18> [in Ukrainian].
3. Kletsov, Ye. S. (2022). Upravlinnia proektamy rehionalnoho rozvytku u konteksti potreb povoiennoi vidbudovy [Project management of regional development in the context of post-war reconstruction needs]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, (4). DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-4-27> [in Ukrainian].
4. Koreniuk, P., & Rozdobudko, P. (2024). Upravlinnia proektamy na rehionalnomu rivni [Project management at the regional level]. *Development Service Industry Management*, (1), 242–246. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(35\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(35)) [in Ukrainian].

5. Martyniak, I., & Bakushevych, I. (2024). Hibrydni modeli upravlinnia proektamy v umovakh staloho rozvytku ta tsyfrovoy ekonomiky [Hybrid models of project management in the conditions of sustainable development and digital economy]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 3(50), 21–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-4> [in Ukrainian].

6. Ostrovskiy, I., & Stadnyk, H. (2023). Upravlinnia stalym rozvytkom mist: transformatsiia pidkhodiv [Management of sustainable urban development: transformation of approaches]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (58). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-59> [in Ukrainian].

7. Pashkevych, M. S. (2025). Stratehichna intehratsiia praktyk obliku ta biudzhetuвання u proektnyi tsykl derzhavno-pryvatnoho partnerstva [Strategic integration of accounting and budgeting practices into the project cycle of public-private partnership]. *Ekonomichnyi visnyk Dniprovskoi politekhniki*, (2), 149–159. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.149> [in Ukrainian].

8. Rohoza, M. Ye., & Petrova, I. P. (2022). Stalyi rozvytok na rivni promyslovykh raioniv: proektnyi pidkhid stratehuvannya [Sustainable development at the level of industrial districts: a project-based approach to strategizing]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1(42), 49–56. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).49-56](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).49-56) [in Ukrainian].

9. Semeniuk, I., Ivanchenko, H., & Veslova, Ya. (2023). Stratehichni rozvytok hromad v umovakh podolannya voienykh vyklykiv: proektnyi pidkhid [Strategic development of communities under wartime challenges: a project-based approach]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (55). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-5> [in Ukrainian].

10. Bychenkov, O. (2024). Povoienna reintehratsiia ekonomichnykh subiektiv v Ukraini: orhanizatsiino-ekonomichni napriamky ta plany vidnovlennia [Post-war reintegration of economic entities in Ukraine: organizational and economic directions and recovery plans]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, (32), 27–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/32.4> [in Ukrainian].

11. Parashchyn, R. Yu. (2024). Stalyi sotsialno-ekonomichnyi rozvytok rehioniv: upravlinskyi potentsial mistsevoho samovriaduvannya u dosiahnenni tsilei staloho rozvytku [Sustainable socio-economic development of regions: managerial potential of local self-government in achieving sustainable development goals]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*, 3(80–81), 87–93. DOI: <https://doi.org/10.36930/508012> [in Ukrainian].

Стаття надійшла: 21.08.2025

Стаття прийнята: 19.09.2025

Стаття опублікована: 24.09.2025